

Συλλογισμοί και αλήθειες

Pedro Olalla, Αθήνα. 12/5/2011

Το βράδυ της Τρίτης προς την Τετάρτη, κάποιοι άγνωστοι -μελαμψοί ξένοι, σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες- δολοφόνησαν στο κέντρο της Αθήνας έναν 44χρονο ελληνικής υπηκοότητας για να του κλέψουν μια βιντεοκάμερα. Το βράδυ της Τετάρτης προς την Πέμπτη, δύο άγνωστοι -ακροδεξιοί Έλληνες, σύμφωνα με αυτόπτες μάρτυρες- δολοφόνησαν στο κέντρο της Αθήνας έναν 21χρονο υπήκοο Μπαγκλαντές, προφανώς σε τυφλή αντίποινα για τη δολοφονία της προηγούμενης νύχτας. Σήμερα Πέμπτη, στις τέσσερις το απόγευμα, γείτονες της συνοικίας όπου διαδραματίστηκαν τα συμβάντα και οπαδοί της ακροδεξιάς ξεκινούσαν μια πορεία αποδοκιμάζοντας τη Βουλή, φωνάζοντας τα συνθήματα «Έξω οι ξένοι απ' την Ελλάδα!» «Η Ελλάδα για τους Έλληνες!», ανεμίζοντας γαλανόλευκες σημαίες και τραγουδώντας τον εθνικό ύμνο.

Φαύλοι συλλογισμοί οδηγούν ορισμένους στη σκέψη ότι, αν οι δολοφόνοι του πρώτου θύματος ήταν ξένοι, όλοι οι ξένοι είναι εν δυνάμει δολοφόνοι. Όμοιος συλλογισμός θα μπορούσε να οδηγήσει στην ιδέα ότι, αν οι δολοφόνοι του δεύτερου θύματος ήταν Έλληνες, όλοι οι Έλληνες είναι εν δυνάμει δολοφόνοι. Κανείς βέβαια δεν θα ισχυριζόταν το δεύτερο· το πρώτο όμως φαίνεται να ωθεί πολλούς στην πράξη. Και οι δύο συλλογισμοί είναι ύψιστες βλακειές. Η αλήθεια είναι ότι οι δολοφόνοι είναι οι δολοφόνοι, και ότι τα θύματα είναι τα θύματα, πάντα, άσχετα αν είναι Έλληνες ή ξένοι.

Τέτοια βλακώδης νοοτροπία κάνει τις ιστορικές κατακτήσεις να υποχωρούν. Αντί να διεκδικήσουμε δικαιώματα, δικαιοσύνη και ισότητα, εξακολουθούμε να διεκδικούμε ταυτότητα, αποκλεισμό και διαφορετικότητα. Η διαφορετικότητα είναι κάτι το φυσιολογικό στο ανθρώπινο είδος· η ισότητα όμως είναι μια κατάκτηση, μια νίκη του ανθρώπου απέναντι στα κατώτερα φυσιολογικά ένστικτα του είδους του και στις διάφορες ταυτότητες που του επιβάλλονται. Μόνο πάνω στην ισότητα -και ποτέ στην ταυτότητα- μπορούμε να οικοδομήσουμε την δικαιοσύνη και την αξιοπρέπεια του ανθρώπου.

Είναι θλιβερό, αλλά οι μέρες που πλησιάζουν θα πυροδοτήσουν στην Αθήνα και στην Ελλάδα τους αποτρόπαιους λόγους περί ταυτότητας και διαφορετικότητας, θα φιμώσουν όσους υψώνουν τη φωνή ενάντια στην αυθαιρεσία και την αδικία χωρίς χρωματισμούς, και πιθανόν θα κάνουν να χυθεί πάλι αίμα στο όνομα της πατρίδας και της καθαρότητας. Και εγώ, που είμαι ξένος και μένω στην Ελλάδα αυτοβούλως, θα πρέπει να ακούω πολλές φορές «Έξω οι ξένοι!» «Η Ελλάδα για τους Έλληνες!». Θα εξακολουθήσω όμως να πιστεύω ότι η Ελλάδα που αγαπώ -και αυτή που δαιμονίζει μέχρι σήμερα το κύρος του ονόματός της- δεν είναι πατρίδα της γης ή του αίματος, αλλά μια πατρίδα του πνεύματος, που ανέκαθεν μας ωθεί να γίνουμε καλύτεροι και που πρεσβεύει αξίες πανανθρώπινες.